

TESTAREA NAȚIONALĂ - 2007
Proba scrisă de limba și literatura română

Varianta 93

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

Partea I (48 de puncte)

Citește cu atenție textul dat. Scrie, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre cerințele de mai jos.

Când Tudor intră în satul strămoșilor lui, la Șoimărești, parcă i se luă un vâl de pe frunte.[...] Acum, vântul dimineții îl deștepta încet, încet. Îl deșteptau și amintirile vechi.

- Fraților, zise el cuprinzând mâinile tovarășilor lui, acesta-i satul meu!

- E un sat ca oricare altul... îi răspunse Cantemir.

- Se poate, dar acesta-i al meu și nu l-am văzut de douăzeci de ani.[...]

Satul cu casele mari acoperite cu stuh, case curate, răzășești, se întinde într-o vâlcică, sub poală de pădure. Apa Răutului curgea pe vale, subțire și limpede, scăzută de secetele verii. Nuci mari se ridicau din vii și un grangure cânta în pacea satului, în lumina dimineții. Era o zi de duminică și toaca începu să sune în clopotnița bisericii albe c-o duruire melodioasă.

Șoimaru se opri, își descoperi capul cu plete scurte, crețe, și-și făcu încet cruce.

- De învățătura aceasta veche a bunicului, uitasem... zise el încet.

Apoi descălecă, și prietenii punând și ei piciorul pe pământ, porniră tustrei pe cărarea din marginea drumului, lăsând slujitorilor frâiele.[...]

Când apucară pe poteca bisericii, unul dintre răzeși, om cărunt cu obrazul brăzdat, se abătu spre ei și le pofți ziua-bună. Apoi grăi:

- Domnilor, să nu vă fie cu bănat. Eu sunt vataman în sat aicea. V-aș întreba pe cine căutați...

Șoimaru stătu în loc zâmbind. Apoi zise către vataman:

- Ai să înțelegi îndată ce caut în sat la dumneavoastră, când ți-oi spune cum mă cheamă... Dumnealor sunt numai prieteni ai mei...

- Dar dumneata cine ești?

- Pe mine mă cheamă Tudor Șoimaru! zise oșteanul privind în juru-i.

Îndată se stârni zarvă între răzeși; oamenii se apropiară cu murmur.[...]

- Sunt Tudor, feciorul lui Ionașcu... răspunse mișcat Șoimaru; dintre toți pribegii, eu singur mă întorc înapoi.[...]

Deodată glasurile răzeșilor, a tuturor neamurilor lui se ridicară și brațe multe se întinseră spre el ca să-l îmbrățișeze. Deodată oșteanul își simți pieptul înfierbântat de o căldură necunoscută.

(Mihail Sadoveanu, **Neamul Șoimăreștilor** - fragment)

A. Limba română

1. Desparte în silabe cuvintele: „*clopotnița*”, „*duruire*”, „*melodioasă*”, „*piciorul*”. **4 puncte**
2. Scrie un sinonim potrivit al cuvântului subliniat: „*răspunse mișcat Șoimaru*”. **4 puncte**
3. Menționează doi termeni din familia lexicală a substantivului „*sat*”. **4 puncte**
4. Stabilește valoarea morfologică a cuvintelor subliniate:
„*Când Tudor intră în satul strămoșilor lui, la Șoimărești, parcă i se luă un vâl...*”. **4 puncte**
5. Transcrie verbele din propoziția „*Șoimaru stătu în loc zâmbind*”, precizând conjugarea acestora. **4 puncte**
6. Alcătuiește un enunț în care adjectivul „*alb*” să aibă funcția sintactică de nume predicativ. **4 puncte**
7. Precizează funcția sintactică din text a cuvintelor subliniate: „*unul dintre răzeși... se abătu*”. **4 puncte**
8. Transcrie propoziția subordonată din secvența: „*toaca începu să sune în clopotnița bisericii albe c-o duruire melodioasă*”, precizând felul acesteia. **4 puncte**
9. Transformă prin dezvoltare/ expansiune partea de propoziție subliniată din propoziția: „*Îl deșteptau și amintirile vechi*”, indicând felul propoziției obținute. **4 puncte**

B. Înțelegerea textului

10. Extrage, din text, expresia care precizează locul în care se află satul Șoimărești. **2 puncte**
11. Transcrie, din text, o structură care să conțină o imagine auditivă. **2 puncte**
12. Folosește într-un enunț, cu sens figurat, cuvântul „*lumina*”. **2 puncte**
13. Numește două moduri de expunere folosite în textul dat. **2 puncte**
14. Explică, în 1 - 2 enunțuri, sensul expresiei din text „*o căldură necunoscută*”. **4 puncte**

Partea a II-a (18 puncte)

Te numești Ionel/ Ionela Chioreanu, ai absolvit clasa a VIII-a și abia ai sosit în localitatea Podești, într-o zonă deluroasă, unde îți vei petrece vacanța de vară.

Redactează, **pe o pagină distinctă a foi de examen**, o scrisoare de 15 - 20 de rânduri, adresată părinților, în care să le prezinți primele tale impresii despre oamenii și despre locurile de aici. În scrisoare, trebuie:

- să utilizezi convențiile specifice acestui tip de compunere; **6 puncte**
- să ai un stil și un conținut adecvate relației tale cu destinatarul și situației imaginate; **8 puncte**
- să respecți normele de exprimare, de ortografie și de punctuație. **4 puncte**

Atenție! În scrisoare, poți folosi și următoarele nume proprii: Cristian, Vlad, Cristina, Veronica. Data redactării scrisorii este 18.06.2007.

Partea a III-a (24 de puncte)

Alcătuiește, în 10 - 15 rânduri, rezumatul fragmentului dat la **Partea I**, din romanul **Neamul Șoimăreștilor** de Mihail Sadoveanu.

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- respectarea fidelității față de textul dat la **Partea I** (concordanța dintre conținutul fragmentului și conținutul rezumatului scris de tine);
- desprinderea elementelor esențiale/ a ideilor principale ale textului;
- prezentarea concisă, pe baza ideilor principale ale textului, a succesiunii întâmplărilor la care participă personajele;
- respectarea altor convenții specifice rezumatului (relatarea la persoana a treia, utilizarea modurilor și a timpurilor verbale potrivite, trecerea de la vorbirea directă la vorbirea indirectă, fără dialog inserat; relatarea obiectivă, fără intervenții emoțional-subiective și fără citate).

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie. Vei primi **12 puncte** pentru conținut (câte 3 puncte pentru fiecare cerință rezolvată) și **12 puncte** pentru redactare (*coerența textului* - 2 p.; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* - 2 p.; *ortografia* - 3 p.; *punctuația* - 3 p.; *așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea* - 2 p.).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, compunerea trebuie să aibă cel puțin 10 rânduri scrise.